

Posudek oponenta diplomové práce

Téma: Podílové spoluvlastnictví

Autor: Michael Hofírek

Oponent: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Posuzovaná diplomová práce je zaměřena na problematiku podílového spoluvlastnictví. Autor si tedy zvolil téma značně tradiční, byť rozhodně ne strnulé (nutno dodat, že již volbou samotného názvu práce nutí čtenáře uvažovat, nad tím, zda by nebylo vhodnější přidržet se současného zákonného označení zkoumaného institutu). Jakkoliv se může zdát, že o spoluvlastnictví bylo již vše napsáno, je zřejmé, že i úprava spoluvlastnictví doznala v souvislosti s přijetím občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. řady zásadních změn. Reálné dopady řady z nich jsou přitom zatím otázkou odborné diskuze, u mnohých lze pak finální řešení spojovat až s dlouhodobým judikurní výkladem. Téma je tedy samo o sobě plně způsobilé ke zpracování v podobě diplomové práce. Hned na úvod je však třeba připomenout, že si diplomant jistě nezvolil úkol jednoduchý. Postihnout tak komplexní institut, ke kterému existuje výrazné množství judikatury a je dlouhodobě předmětem samostatných publikačních výstupů, není v omezeném rozsahu závěrečné práce lehké.

Autor se s uvedenými východisky vypořádává někdy více a někdy méně zdařile. Text je v souladu se zadáním rozvržen do sedmi samostatných částí. Po stručném úvodu věnuje autor první část své práce vymezení historického vývoje podílového spoluvlastnictví od doby římské až po občanský zákoník z roku 1950. Následující poměrně obsáhlá část je nazvána *Pojem podílového spoluvlastnictví*. Autor se však v této kapitole spíše zaměřuje na popis jednotlivých typů spoluvlastnictví (přidatné, bytové, bezpodílové), jednotlivé případy rozebírá tu více tu méně detailně. Až v závěru práce se vrací k samotnému tématu, když se zabývá subjekty, které mohou být spoluvlastníky. V následující části (jde o část označenou číslem 4.) je stručně vymezen předmět spoluvlastnictví. Následující partie je pak věnována spoluvlastnickému podílu, jakožto klíčovému bodu zkoumané problematiky. Následuje část věnovaná vzniku spoluvlastnictví, ve které se autor pokouší vypořádat s jednotlivými případy nabytí vlastnického práva dle úpravy občanského zákoníku. Poslední dvě pasáže se pak již zaměřují na samotné jádro úpravy, tedy na obsah spoluvlastnictví a jeho zrušení a vypořádání. Uvedenému rozvržení není možné v základu nic vytknout, problém však spočívá v tom, že takto pojatá struktura výkladu odpovídá práci, která by měla být mnohonásobně obsáhlejší. Přílišná šíře tématu spolu s poněkud nadměrným důrazem kladeným na historický vývoj a popis souvisejících pojmů v úvodních částech, jakož i to, že autor ani zdaleka nevyčerpal maximální povolený rozsah diplomové práce bohužel vedou k tomu, že v kapitolách pojednávajících přímo o aktuální právní úpravě zůstává výklad mnohdy značně povrchní až zkratkovitý. Je-li tedy například pojednáváno o předkupním právu ke spoluvlastnickému podílu, je více pozornosti věnováno předchozí úpravě (§ 140 ObčZ 1964) než vysvětlení, v jakých situacích zůstalo dnes předkupní právo v zákoně zachováno. Autor se omezuje pouze na text zákona, čtenáři ale již nevysvětluje, co je to jiná skutečnost, která vede k tomu, že spoluvlastníci nemohli od počátku svá práva ovlivnit. Stejně stručně se vypořádává i se zákonným předkupním právem k zemědělskému závodu, kdy se rovněž omezuje pouze na přepis zákona. Snad ještě stručněji se ale vypořádává například i s novou úpravou rozhodování vlastníků o společné věci,

kdy de facto pouze konstatuje, že někdy je vedle prosté většiny vyžadována většina dvoutřetinová nebo souhlas všech. Takových míst je přitom v práci řada. Uvedené pak poměrně ostře kontrastuje s jinými částmi práce, kdy je výklad velmi obecný a přímo ke spoluvlastnictví se vlastně nevztahuje. Příkladem mohou být některé kapitoly části šesté. Kapitola 6.1.2. *Nález* například pojednává jen velmi zestručněle o nálezu jako takovém bez přímé vazby na spoluvlastnictví, stejně je koncipována kap. 6.1.3 *Přírůstek* či kap. 6.2.1 *Zpracování a smísení*, 6.2.2. *Stavba* aj. Pokud se již autor chce zanořit hlouběji do problematiky, a nutno říci, že se mu to na řadě míst daří, vede takový přístup v porovnání s již uvedenými obecnými pasážemi k nevyváženosti výkladu.

Samotná odborná úroveň odevzdaného textu je pak nutně ovlivněna uvedenými východisky a dosti trpí již zmíněnou popisností a nevyvážeností. Věcně se autor nechává ve výkladu vést osvědčenými zdroji. Dopouští se tak spíše jen ojedinělých nepřesností (např. je zřejmé, že zákon č. 72/1994 Sb., neupravoval bytové spoluvlastnictví), byť s řadou jeho závěrů je jistě možné polemizovat (autor například uvádí, že dle něj přiroste opuštěný podíl ostatním spoluvlastníkům, což je jistě na první podíl elegantní řešení, pomíjí však, zdá se, zásadní podmínku okupace opuštěné věci a tou je vůle nabyvatele chtít nabýt předmět do vlastnictví). Poznámkový aparát je bohatý, autor pracuje jak s odbornou literaturou, tak s judikaturou. Výslednou podobu by však jistě zlepšilo ujednocení citací. Stylistická a jazyková úroveň jsou spíše průměrné, je však třeba spravedlivě přiznat, že mnohé poněkud neobratnější formulace jsou důsledkem snahy autora vyjadřovat své myšlenky vlastními slovy, což je jistě chvályhodné.

Formální stránka odevzdaného textu je na odpovídající úrovni, jakkoliv je zřejmé, že všech pochybení proti pravidlům pravopisu, překlepů atp. se autor nevyvaroval.

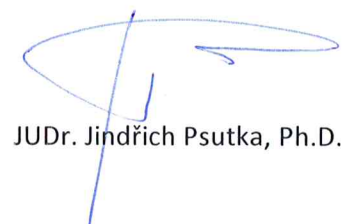
Lze uzavřít, že odevzdaný text splňuje základní kritéria kladená na diplomovou práci, v mnoha ohledech však mohl být lepší. Nejvýraznějším problémem je výše zmíněná nevyváženost a zejména popisnost až zkratkovitost v mnoha pasážích práce. Většina těchto nedostatků je přirozeným důsledkem značného rozsahu práce. Je-li tématu podílového spoluvlastnictví věnováno několik komentářových pojednání svým rozsahem násobně převyšujících požadavky kladené na diplomovou práci nebo dokonce obsáhle několikasetstranná monografie, bylo-li k dané problematice vydáno hned několik publikací sebrané judikatury, je zřejmé, že napsání kvalitní, neotřelé diplomové práce, která nezůstane jen na povrchu, je značně náročné. Autorovi je však přesto třeba vytknout, že v práci při těchto východiscích nalézáme řadu obecných pojednání a že její rozsah je s ohledem na téma poměrně malý.

Lze tedy uzavřít, že práci k obhajobě doporučuji, navrhuji ji však hodnotit jen jako **velmi dobrou**, a to pouze v případě zřetelně kvalitní obhajoby.

Otázky k obhajobě:

- 1) Zamyslete se nad aplikací rozhodnutí R 24/2008 na vztahy mezi spoluvlastníky.
- 2) Může jeden ze spoluvlastníků prodat celou věc?

V Plzni dne 29. dubna 2016

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.